

P Reclare, ut cetera Natura Genius & interpres, Vir Amplissime, in pueris & adolescentibus, quos ad hunc usque aetatem vivit, quos propter iocunditatem, siquidem parvus error in principio magnus est in fine, sed praesertim apud peritissimos quosque Architectos, quorum permagni interest, quia firma in excitandis edificij recessus fundameta, quam dum adhibent cautionem, externis temporum provident iniurijs & invencium tempestatum procellis duris, ut obstant minus, quae iacentur, efficiunt. Alius itidem sordenti mihi solus tandem & immobilis sopus occurrit, cui collecta haec Medici castris rudera firmis innituntur. Patere illa ad amantissimo solo fundari, & in novam a me structuram coagmentari concinnarique: Locis duplici commodo iucunde opportunus, Orientem quippe Occidentemque solem perpetuo tuetur, & triplici obvallat rube ingreſſes hostij impetus facillime propulſat, quin & frigit: Tui quide iuri fundus est, fautor, hoc etiam quaecumque erit edificium proprium te, a quo vno pendat, Domini nos fecit fideliter, & veneretur obsequenter: Ego vero fundatarius in sempiternum observantia in te mea pignus, & heliostropium tuum ad Solem, ita ad te meum orbem ingerit congerat: Fauce igitur capitis, & miraberis ea cubitis adolere, ut quae procella eversurum minantur, tuo affirante famulo velut adamantino nexu solidentur. Vale.

AD QVODLIBETARIAM
QVÆSTIO MEDICA MATVTINIS DISPVATIONIB.
AGITANDA IN SCHOLIS MEDICORVM. DIEM ARTIS XVIII. DEC.
M. PENA DOCTORE MEDICO MODERATORE PRVDENTISSIMO.

An Sanguis putrens in alios degeneret humores.

Microcosmus, artis nobilissime subiectum, & audacia Naturæ stupendum opificum, mutua ab inuicem dissidentium in vno, pace & amore coaluit; vnde emerſit ceu ex Orphej fidibus ad iustitiam concentus symmetricus & harmonizans, cæteris Policlei regula; a quo ut a Recto infinitis fit modis recessus, octo tamen notioribus *Sextogenis*, Quò intemperatius, eò & infelicius & breuius vivitur: Vt nimium omne, vitæ sigillum dissolvit, sic iusta temperie eius crasis conſervatur; hac legis aeternæ serie; ut a simplicibus ad mixta, a mixtis ad alimenta, ab his ad humores vno climate, sed variis coquendi gradibus adiuta natura pergat; qui primo albensis chyli formâ in ventriculo, mox in viscere *duodecim* excellenti caloris gradu ex candore in amœnam rubedinem exaltantur: illic sollicita mater radios nativæ solis incendit, & vires omnium facultatum colligit, ut exquisitissimū corporis & animæ cibum conficiat, sanguinis massam spiritu naturali perfusam; viventis manna, virtutis fulcrum: quo veluti Æsonis poculo naturæ robor reparatur, & in suaves lucas vita promouetur.

At nusquam syncerus humor, confusus orbe suo concludit alios humores, nutritos, condiendo & integrando vitæ liquori conferentes: vbi sanguis, in quem domus inclinata recumbit, alimenti, bilis condimenti, phlegma temperamenti, terra fundamenti, spiritus vehiculi, munus obeunt: Naturæ hæc sapientia, quæ saporatam hanc Miscellam confecit, ibi elementa, alimenta, humores, ibi veluti in mundi chaos omnia. Quod vero valde temperatum, ad corruptelam valde proclive; sæpius depravatur: In intrinseco a pugnantibus qualitatū spiculis, quarum victrix inuadit tyrannidem, & craseas vinculum crudeliter diuellit. Ab extrinseco cælum & terra, elementa & alimenta, & omnia velut agmine facto temperiem turbant & frangunt.

Nec refert an hepar communis omnium humorum sit opifex, nihilominus huius mutationis atque dissidii non raro est author, Et valet vnanimes armare in prælia fratres. Imis præcluduntur ergastulis excernenda, quorum morâ putredo concipitur, & vitæ recidat in ire ministerium, contagio viscus impetitur. Inclusus liquor excluso ætherei spiritus commercio, viuifici solis radio, roris influentis fecunditate, putrescit; ut aqua a suo fonte seiecta, stirps a radice nativa præcisa; in aliam migrat sortem, peregrinæ vtriusque bilis, spurie, turpis, quæ seu stilla venenati Draconis reliquum sanguinem inficit, deturpat, & germanam ei naturam admittit. Hepar exultum humores exurit, a radice infecta infecti ramuli, propagatur a fonte virus, & per sibi confinem serpit pro paginem, Quam nisi principio *phlegmatica* tum *xelatos* omnibus illâ modis posterior cacochymiam sustulerint, hinc omnium februm, hinc frigidorum morborum *phlegmatica* disseminantur, hinc tanquam ex equo Troiano toti Microcosmo omnium pene malorum sæctura & illas.

Vt Prothei non vnus sed variis pigmentis mutabilis aspectus; ita humoris, ut variè putret; huic vitreus, alij æruginosus, multis cinericius, cæteris variè: gato secundum humoris morum & mutationem vultu, venusto, turpi, flauo, cæruleo, Non vnum omnium elementum, nec vna omnium temperies: Vates afflata, quæ nudo vestigio prunas calcit, quæ ad aërē, ad ecclāsimā; ad spāsmos formidabiles; quæ opaca, quæ sepulchra, quæ Erebus, quæ Lunā, quæ nigra omnia: nigro, squallido, turpi: Furens Hercules, qui incendia & iras, qui furit ense, qui heroicentat, atro & igneo. Lucullus qui iocos & vñeres, qui musica, qui venusta omnia, viuido & sanguineo: mixtio, mutatio, motus, varia, imo ad visque miraculum pariunt. Vltus & ater in supremo si neruofum tangat, & rationis sedem, diuinos morbos: Aqueus & torpens si exhuberet ad menses sex, imo fortè ad annos somnum & alimoniā suppeditabit (fabulosum quod Epimenides ad quinquaginta,) fat est si leuior fauilla in multo phlegmate subluceat, ita solet variè verus humor degenerare.

Natura quæ fluit non stat diu in puncto, nutat, mutatur, sæpius nativam sortem exuit: temperies nusquam fixa, firma; vbi hodie sanguinis imperium, ibi cras sæuissimæ bilis tyrannis: humorum cum elementis nota sympathia: ut in his facilis cuiuslibet alterius in quodlibet alterum *mutatio*, sic humoris in humorem: Aqua fit limus, fit aër, vinum acetum, sanguis pituita, quod a se desciscit & corrumpitur naturam magis amicam sibi quæ proximiorē amplectitur: At sanguini nihil vicinius, quam sibi connati & germano nexu adherentes humores.

Ergo sanguis putrens in alios degenerat humores.

32

Proponebat Lutetiæ PETRVS GIRARDET Lugdunifalinenſis. Anno R. S. H. M. DC. XVIII.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.